ਸਯੁੰਕਤਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ.

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1359)

ਦਸੰਬਰ 15, 2023

[ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ ਅਤੇ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ", ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਝੌਤਾ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ (ਸੁਧਾਰ, ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1971 ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਸਆਰਏ) ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਲਈ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ 2007 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਐਮਓਯੂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਟਾਵਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਮਾਜੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐੱਫ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਸਾਇਟੀ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸਆਰਏ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ - ਮਲਕੀਅਤ:

ਹੋਲਡ: ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐੱਸਆਰਏ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਐੱਸਆਰਏ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐੱਸਆਰਏ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਜੋ ਭਲਾਈ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵੀ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 162 ਮਿਤੀ 23.10.2015, ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਾਰੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਲਾਟ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਐਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 162 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. [ਪਾਰਾ 20, 21,22,23, 25,26]

ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਮਹਾਦੇਵ ਜਗਪਤ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, [2006] 8 ਐਸuਪੀਪੀਐਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 658 : (2006) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 661; ਪ੍ਰਮਿਲਾ ਸਿੰਘ ਸੁਮਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, [2008] 17 ਐੱਸਸੀਆਰ 1517: (2009) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 729; ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਅਰਜੁਨ ਟੇਰਬੋਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, [2015] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 750: (2015) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 534- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਲੋਖੰਡਵਾਲਾ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2011 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 118; ਸੁਸਮੇ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਝੁੱਗੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, 2014 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 4822; ਨਵੀਂ ਜਨਤਾ ਐੱਸਆਰਏ ਸੀਐਚਐਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, 2019 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 3896; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਧੋਂਡੀਰਾਮ ਖੈਰਨਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2016 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 11505- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.1359।

2020 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀਐਲ ਨੰਬਰ 8391 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22.10.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਜਯੰਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਹੁਲ ਕ੍ਰਿਪਲਾਨੀ, ਅੰਕਿਤ ਯਾਦਵ, ਮਿਸ. ਸੁਹਾਸਿਨੀ ਸੇਨ, ਸ. ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਰਸਤੋਗੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਕੁ. ਸੁਪਰਜਾ ਵੀ., ਮਿਸ. ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਗਣਪਤੀ, ਅਮਰਤਿਆ ਭੂਸ਼ਣ, ਯੋਜੀਤ ਮਹਿਰਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਗਵਾਲੀ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਰੁਣਾਭ ਚੌਧਰੀ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਬੀ. ਵਰਮਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਭਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਅਨਿਰੁਧ ਜੋਸ਼ੀ, ਸ਼ਸ਼ੀਭੂਸ਼ਣ ਪੀ. ਅਡਗਾਓਂਕਰ, ਓਮਕਾਰ ਜਯੰਤ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਦੰਨਿਆ ਐਸ ਅਡਗਾਂਵਕਰ, ਅਨਿਲ ਰਾਓ, ਮੁਬਾਰਕ ਮੁਹੰਮਦ ਲੋਖੰਡਵਾਲਾ, ਸ. ਪ੍ਰਗਿਆ ਬਘੇਲ, ਡੇਚੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਲਾਚੁੰਗਪਾ, ਅਨਿਰੁਧਾ ਐਮ. ਸੇਠੀ, ਸਾਗਰ ਘੋਗਰੇ, ਵੈਭਵ ਘੋਗਰੇ, ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ, ਜੇ.

1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 22.10.2021 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ, ਬੰਬਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ 26.10.2020 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਝੁੱਗੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐੱਸਆਰਏ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

2. ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ ਜੇ.ਆਰ. ਬੋਰੀਚਾ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਲੋਅਰ ਪਰੇਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 1(ਪੀt) ਵਿਖੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਲਈ ਇੱਕ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

75854.716 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਨਿਰਮਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ 1765 ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਨੌ ਟਾਵਰ ਯਾਨੀ ਟਾਵਰ ਨੰ. ਏ ਤੋਂ 1, 69 ਵਪਾਰਕ ਕੋਠੀਆਂ, 24 ਮਨੋਰੰਜਕ ਕੋਠੀਆਂ, 6 ਮੌਜੂਦਾ ਸਹੂਲਤਾਂ, 19 ਬਲਵਾੜੀਆਂ, 19 ਭਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ 19 ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ, ਉਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਾਵਰ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ 473 ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਾਰਨ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

3. ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਲੋਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀ ਬਸਤੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਸਫਾਈ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਧਾਰਵੀ', 'ਬਾਈਕਲਾ' ਅਤੇ 'ਖਾਰ' ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗ ਗਈਆਂ ਹਨ।

4. ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦੀ 42 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਬਾਦੀ ਝੁੱਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1896 ਦੇ ਬੁਬੋਨਿਕ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟਰੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1898 ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ (ਛੋਟੇ 'ਬੀਆਈਟੀ' ਲਈ), ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1920 ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ (ਛੋਟੇ 'ਬੀਡੀਡੀ' ਲਈ) ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਘਰ ਦੀ ਲਾਗਤ; ਅਤੇ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਵੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਸੈਨੇਟਰੀ ਹਾਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

5. ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ। ਸਲੱਮ ਏਰੀਆ (ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ) ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢਾਹੁਣ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇਖੋ। ਐਕਟ)।

6. ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ (ਸੁਧਾਰ, ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1971 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1971 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਨ। ਐਕਟ 1971 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ;" ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ 1971 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਐੱਸਆਰਏ "1971 ਐਕਟ" ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

3-ਏ.....

(1).....

(2) ਹਰੇਕ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਚੌਦਾਂ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ 1971 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਜੀਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਸਲੱਮ ਏਰੀਏ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ [ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਅਧੀਨ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ"

1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 4ਏ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"4. ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ। [(1) ਜਿੱਥੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ-

(ਏ) ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ ਪਾਗਲ, ਘਟੀਆ, ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ, ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ-

(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖੋਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਅਯੋਗ; ਜਾਂ

(ii) ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਣ, ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ, ਨੁਕਸਦਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਤੰਗੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਹਵਾਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਮੇਲ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਜਨਤਾ,

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।]

(2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ,

(ਏ) ਮੁਰੰਮਤ;

(ਬੀ) ਸਥਿਰਤਾ;

(ਸੀ) ਨਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ;

(ਡੀ) ਕੁਦਰਤੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾ;

(ਈ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ;

(ਐਫ) ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ;

(ਜੀ) ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ,

ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ, ਅਤੇ

ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ

ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।]

(4) ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਮਰਾਠੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ, ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਓ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਝੁੱਗੀ-

ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਸਨੀਕ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਜੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।-ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਤੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ "ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1860 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਜਿਹੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। (1860 ਦਾ 21) ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1960 (1961 ਦਾ ਮਾਹ. XXIV) ਅਧੀਨ।

(6) ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰੇਗਾ।]

[4-ਏ. ਕੁਝ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਸੁਧਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।- (1) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਲੱਮ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1973 (1973 ਦਾ ਮਹ. XXIII) ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਐਲਾਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਸੁਧਾਰ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ (ਸੁਧਾਰ, ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ) (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 (1970 ਦੇ ਮਾਹ. XX) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, (ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਉਸ ਮਿਤੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਕਤ ਮਿਤੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ]।"

7. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1966 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐੱਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ, 1966' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਮੁੜ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਐੱਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ, 1966 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1995 ਵਿੱਚ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ, 1966 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮ (ਡੀਸੀਆਰ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਡੀਸੀਆਰ

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦਾ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਡੀਸੀਆਰ, 1991 ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 33(10) ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਜੇਆਰ ਬੋਰੀਚਾ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਪਰੇਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ 1971 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ "ਝੌਂਪੜੀ" ਵਜੋਂ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 1672 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਸਨ। ਐੱਸਆਰਏ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਝੌਂਪੜੀ ਨਿਵਾਸੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਯਾਨੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 6 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐੱਸਆਰਏ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ।

8. ਡੀਸੀਆਰ, 1991 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਰਗ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਤੰਤਰ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ "ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਏਕਤਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ" ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਣਾਈ। " (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 6, ਇੱਥੇ), ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ "ਸੰਘ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋਖੰਡਵਾਲਾ ਕਟਾਰੀਆ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 5) ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ 16.04.2005 ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰ (ਐਲਓਐਲ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

9. ਨੌਂ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ 2007 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਿਰਫ਼ ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਹ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ "ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ" (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਸਐਸਐਸ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

10. ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ "ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਲ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ, 1997 ਵਿੱਚ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ: "ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ ਜਾਂ ਫੁੱਟਪਾਥ ਵਿੱਚ 70% ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਝੌਂਪੜੀ-ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਵਾਸੀ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਮਹਾਦੇਵ ਜਗਪਤ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 661'; ਪ੍ਰਮਿਲਾ ਸਿੰਘ ਸੁਮਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 729°; ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਅਰਜੁਨ ਟੋਰਬੋਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 534°

2007 ਵਿੱਚ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਬੰਬੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 15 ਜੋ ਕਿ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਫਲੈਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਡਿਵੈਲਪਰ ਯਾਨੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਂ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 16 ਦੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 16 ਸਿਰਫ ਇਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 15 ਹੈ ਜੋ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। 1971 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"42. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ।

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਐੱਸਆਰਏ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਲੱਭਣੇ ਔਖੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐੱਸਆਰਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਐਮਓਯੂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਐੱਮਓਯੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

23.06.2009 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਮਓਯੂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1860 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ (ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ)। ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ 770 ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਯਾਨੀ ਸਯੁੰਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਸਐਸਐਸ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ

ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਐਮਓਯੂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

“ਏ.

ਬੀ. ਕਮੇਟੀ ਯਾਨੀ. ਐੱਮ/ਐਸ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ ਇੱਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹੈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਵੇਚੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ। ਉਕਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਵੀ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ. ਉਕਤ ਸੰਮਤੀ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ ਸੰਸਥਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਕਾਰਪਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ।

ਸੀ. ਲਗਭਗ 2000 ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 770 ਝੋਪੜੀਆਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ 770 ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ "ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਸਨੀਕਾਂ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਕਾਬਜ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੇ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਡੀ. ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਮਤੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਈ. ਧਿਰਾਂ ਉਕਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਸੰਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਐਫ. ਸੰਮਤੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਐੱਸਆਰਏ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਐੱਸਆਰਏ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸਕੀਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਚੀ ਹੋਈ ਸੀ।

15. ਸੰਮਤੀ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਟਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐੱਫ ਸਨ, ਉਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਭਾਵ, ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ 21.11.2009 ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਤੰਬਰ, 2009 ਵਿੱਚ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਨ. 1 ਤੋਂ 4, 6 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ 16, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ:

1. .....

2. ਮੁਦਈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 23 ਜੂਨ 2009 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ਼ ਅੰਡਰਸਟੈਂਡਿੰਗ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਸਯੁਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਡੀਸੀ ਰੂਲਜ਼ 33(10) ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੁੱਗੀ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਬੇ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ (ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ "ਏ" ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ।

3. ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਪੁਨਰ-ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਐਲਓ। ਮਿਤੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 2005 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰ. ਬੋਰੀਚਾ ਮਾਰਗ, ਬੰਬਈ - 400 011.

4. ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 4 ਅਤੇ 6 ਤੋਂ 8 ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਯੁਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸੰਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਸੰਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਿਮ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸੰਮਤੀ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

5.ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 7 ਅਤੇ 9 ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਇੱਛਾ-ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

6. ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 23.06.2009 ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ਼ ਅੰਡਰਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ।

7. ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਜੋ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8.ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

9. ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਅਤੇ 6 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

10. ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 10 ਤੋਂ 15 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝੌਤਾ/ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਐੱਸਆਰਏ ਨੂੰ 05.10.2009 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸਕੀਮ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿਚ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਸੁਹਿਰਦ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ/ਐਮਓਯੂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ. 2007 ਦਾ .1341. ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੁਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸਆਰਏ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਐਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 28.10.2009 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਮਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

17. ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ/ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐੱਸਆਰਏ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐੱਫ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਐਸਆਰਏ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਸੀ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗੇ।

18. ਆਖਰਕਾਰ ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ 21.09.2020 ਨੂੰ ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐੱਫ 'ਤੇ 712 ਫਲੈਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ 25.09.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਮਿਤੀ 25.09.2020 ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਿਤੀ 09.10.2020 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐਫ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ. ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ 26.10.2020 ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 162 ਮਿਤੀ 23.10.2015 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐੱਫ ਵਿੱਚ ਫਲੈਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

19. ਐੱਸਆਰਏ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ 2020 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 8391 ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 26.10.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ। ਮੁੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਸਆਰਏ ਨੇ 23.06.2009 ਦੇ ਐਮਓਯੂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਵਰ ਡੀ, ਈ ਅਤੇ ਐਫ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 22.10.2021 ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਹੈ।

20. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚਕਾਰ 23.06.2009 ਨੂੰ ਟਾਵਰਾਂ ਡੀ, ਈ ਵਿੱਚ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਐੱਮਓਯੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਮਾਜ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਐੱਸਆਰਏ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 70% ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 70% ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

11. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਐੱਸਆਰਏ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਐੱਸਆਰਏ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐੱਸਆਰਏ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐੱਸਆਰਏ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।

12. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜੇਕਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਸਲੱਮ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਡਿਵੈਲਪਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸਆਰਏ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਸਆਰਏ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।"

ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 162 ਮਿਤੀ 23.10.2015

21. ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਡੀਸੀਆਰ-1991, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 33(10), ਅੰਤਿਕਾ (IV), ਕਲਾਜ਼ 1.8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

1.8 ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓ.ਸੀ. ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਯੋਗ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ-ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਲਾਟੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੁਨਰਵਾਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਸਆਰਏ ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 33(10) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 16.04.2005 ਨੂੰ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰ (ਐਲਓਐਲ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਐਲਓਐਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

'42. ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਾਟੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਐੱਸਆਰਏ) ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਟੈਨਮੈਂਟ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ-2 ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮ ਨੰਬਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ। ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ. ਰੀਹੈਬ, ਟੈਨਿਮੈਂਟਸ ਲਈ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਐੱਸਆਰਏ) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਲਾਟ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਸਆਰਏ ਦਾ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 162 ਮਿਤੀ 23.10.2015 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਾਰੇ ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਡਰਾਅ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

22. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੋਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਐੱਸਆਰਏ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੀਗ ਵਿੱਚ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ 23.10.2015 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 162 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹੁੰਚੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

23. ਐੱਸਆਰਏ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੋਖੰਡ ਵਾਲਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ

ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ 2011 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੌਮ 118 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ, ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:

9. ਇੱਕ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਿਕਾ IV ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਡੀਸੀਆਰ 33(10) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸਕੀਮ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਡੀਸੀਆਰ 33(10) ਦਾ ਅੰਤਿਕਾ IV ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਝੌਂਪੜੀਆਂ/ਫੁਟਪਾਥਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ/ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ/ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ/ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ/ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ/ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਬ੍ਰਿਹਨ ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਇਹ ਸਕੀਮ ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਕੁੱਲ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਫਰੀ ਸੇਲ ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ, ਅਸਥਾਈ ਟਰਾਂਜ਼ਿਟ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹਨ, ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 22(ਐੱਮ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

10. ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਐਂਡ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਵਰਗੀਆਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸਾਧਨਾਂ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਕੀਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਾਲੇ ਅਨੁਬੰਧ II ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। 1 ਜਨਵਰੀ, 1995 ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਕਾਬਜ਼ ਕੌਣ ਹਨ। ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਜੀ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਝੁੱਗੀ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ

ਮੁਲਾਂਕਣ, ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ, ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੱਕ। ਸਕੀਮ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਜੀ ਕਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੀ ਨਿਵਾਰਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਲਬਧ ਰੂਪ ਹੈ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਠੇਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

[ਇਹ ਵੀ ਦੇਖੋ: ਸੁਸਮੇ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਅਫਸਰ, ਸਲੱਮ ਰੀਹੈਬਲੀਟੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀ, 2014 ਪੈਰਾ 109 'ਤੇ ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 4822 ਅਤੇ ਨਿਊ ਜਨਤਾ ਐਸਆਰਏ ਸੀਐਚਐਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, 2019 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੌਮ 3896 ਪੈਰਾ 189 ਤੇ]

24. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ (ਸੁਧਾਰ, ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1971 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐੱਸਆਰਏ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਊਸ਼ਾ ਧੋਂਦੀਰਾਮ ਖੈਰਨਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ 2016 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੌਮ 11505 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਿਵੈਲਪਰ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰੇ 24 ਅਤੇ 26 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

24. ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਨੋਨੀਤ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ, ਸਰਕੂਲਰ, ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਜੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਸਆਰਏ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਅਸੀਂ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐੱਸਆਰਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਵੈਲਪਰ/ਮਾਲਕ ਜਾਂ

ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਨਿਪਟੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ, ਸਰਕੂਲਰ, ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ. ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਹੁਣ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। 7 ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐੱਸਆਰਏ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਜੋ ਕਲਿਆਣ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 23.10.2015 ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 162 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਐੱਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 162 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਵੇਖੇ ਹਨ, ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

26. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 22.10.2021 ਦੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 24.01.2022 ਨੂੰ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਪਤ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐੱਸਆਰਏ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਵੈਲਪਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗਾ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate